ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 2002

Vyhlásené: 13.03.2002 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

117

NARIADENIE VLÁDY
Slovenskej republiky

z 20. februára 2002

o minimálnych požiadavkách na bezpečnosť a ochranu zdravia zamestnancov pri banskej činnosti a pri dobývaní ložísk nevyhradených nerastov

Vláda Slovenskej republiky podľa § 2 ods. 1 písm. e) zákona č. 19/2002 Z. z., ktorým sa ustanovujú podmienky vydávania aproximačných nariadení vlády Slovenskej republiky nariaďuje:

§ 1
Predmet úpravy

Toto nariadenie upravuje minimálne požiadavky na bezpečnosť a ochranu zdravia zamestnancov

a) pri banskej činnosti,[1])

b) pri dobývaní ložísk nevyhradených nerastov vrátane úpravy a zušľachťovania nerastov vykonávaných v súvislosti s ich dobývaním, pri zabezpečení a likvidácii banských diel a lomov, ako aj pri vyhľadávaní a prieskume ložísk nevyhradených nerastov.[2])

§ 2
Pracovisko

Pracoviskom sa na účely tohto nariadenia rozumejú všetky priestory určené ako pracovné miesta a hlavné a vedľajšie prevádzky, ako aj zariadenia slúžiace na vykonávanie činností podľa § 1 vrátane ubytovní, prístupné zamestnancom v súvislosti s vykonávaním ich práce.

§ 3
Všeobecné požiadavky

(1) Na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia zamestnancov zamestnávateľ vykoná potrebné opatrenia, aby

a) boli pracoviská projektované, vybudované, vybavené, uvedené do prevádzky, prevádzkované a udržiavané tak, aby zamestnanci mohli vykonávať pridelenú prácu bez ohrozenia vlastnej bezpečnosti a zdravia alebo bezpečnosti a zdravia iných zamestnancov,

b) sa práca na pracoviskách vykonávala pod dozorom zodpovednej osoby,

c) práca spojená s osobitným nebezpečenstvom bola zverená len oprávneným zamestnancom a vykonávaná v súlade s vydanými pokynmi,

d) všetky vydané pokyny boli zrozumiteľné pre všetkých zamestnancov, ktorých sa týkajú,

e) boli k dispozícii primerané prostriedky na poskytnutie prvej pomoci,

f) sa v pravidelných časových intervaloch vykonávali cvičenia týkajúce sa bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

(2) Zamestnávateľ zabezpečí, aby sa pred začatím prác alebo činností vypracovala príslušná prevádzková dokumentácia (technologický postup, pracovný postup, dopravný poriadok, prevádzkový poriadok alebo pokyny na obsluhu a údržbu) obsahujúca požiadavky osobitných predpisov;[3]) prevádzková dokumentácia musí najmä

a) určiť a posúdiť riziká, ktorým sú zamestnanci na pracoviskách vystavení,

b) prijať zodpovedajúce opatrenia, aby sa plnili ustanovenia tohto nariadenia,

c) ustanoviť podmienky na bezpečné vytvorenie, prevádzkovanie a udržiavanie pracovísk a ich vybavenia.

(3) Prevádzková dokumentácia sa musí aktualizovať, ak sa na pracoviskách vykonali dôležité zmeny a ak sa vykonali opatrenia na zabránenie opakovania určitých prípadov, ktoré ohrozujú bezpečnosť a ochranu zdravia.

(4) Ak pracujú na tom istom pracovisku zamestnanci viacerých zamestnávateľov, každý zamestnávateľ je zodpovedný za práce, ktoré riadi. Zamestnávateľ, ktorý je zodpovedný za pracovisko, koordinuje vykonávanie všetkých opatrení týkajúcich sa bezpečnosti a ochrany zdravia zamestnancov a uvedie vo svojej prevádzkovej dokumentácii cieľ tejto koordinácie a opatrenia a postup na jeho uskutočnenie. Koordinácia nesmie ovplyvniť zodpovednosť jednotlivých zamestnávateľov za plnenie povinností ustanovených týmto nariadením a osobitnými predpismi.[4])

(5) Zamestnávateľ bezodkladne ohlási všetky mimoriadne udalosti, ťažké, smrteľné a hromadné pracovné úrazy, havárie a poruchy technického zariadenia príslušným orgánom podľa osobitných predpisov.[5])

§ 4
Ochrana pred požiarmi, výbuchmi a zdravie ohrozujúcim ovzduším

Zamestnávateľ vykoná bezpečnostné a preventívne opatrenia primerané povahe prevádzky na zisťovanie a predchádzanie vzniku a šíreniu požiarov a výbuchov, ako aj na ich zdolávanie a na predchádzanie výskytu výbušného alebo zdravie ohrozujúceho ovzdušia.

§ 5
Únikové a záchranné prostriedky

Zamestnávateľ zabezpečí a udržiava vhodné únikové a záchranné prostriedky, aby zamestnanci mohli v prípade bezprostredného a vážneho ohrozenia života alebo zdravia rýchlo a bezpečne opustiť pracoviská.

§ 6
Komunikačné, výstražné a poplachové systémy

Zamestnávateľ vykoná nevyhnutné opatrenia na zabezpečenie potrebných komunikačných, výstražných a poplachových systémov, ktorých použitím sa v prípade potreby môžu okamžite vykonať únikové a záchranné práce.

§ 7
Informovanie zamestnancov

(1) Zamestnávateľ zabezpečí, aby zamestnanci alebo zástupcovia zamestnancov boli informovaní o všetkých opatreniach vykonaných na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia zamestnancov na pracovisku, najmä tých, ktoré sú ustanovené v § 3 až 6.

(2) Informácie musia byť zrozumiteľné pre všetkých zamestnancov, ktorých sa to týka.

§ 8
Zdravotný dohľad

(1) Zamestnávateľ vykoná potrebné opatrenia, aby sa zabezpečili lekárske prehliadky[6]) zamestnancov primerané zdravotným a bezpečnostným rizikám pri práci.

(2) Opatrenia vykonané podľa odseku 1 musia byť také, aby mal každý zamestnanec právo na preventívnu lekársku prehliadku alebo sa jej musel podrobiť predtým, ako sa mu uložia úlohy, ktoré súvisia s činnosťami uvedenými v § 1, a aby sa táto prehliadka vykonávala v pravidelných časových intervaloch.

§ 9
Spolupráca zamestnávateľa a zamestnancov

Spolupráca zamestnávateľa a zamestnancov sa uskutočňuje v súlade s osobitnými predpismi.[7])

§ 10
Spoločné a prechodné ustanovenia

(1) Pracovisko uvedené do prevádzky po nadobudnutí účinnosti tohto nariadenia musí spĺňať minimálne požiadavky na bezpečnosť a ochranu zdravia uvedené v prílohe č. 1.

(2) Pracovisko uvedené do prevádzky pred nadobudnutím účinnosti tohto nariadenia musí najneskôr do dvoch rokov od nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia spĺňať minimálne požiadavky na bezpečnosť a ochranu zdravia uvedené v prílohe č. 1.

(3) Zmeny na pracovisku vykonané po nadobudnutí účinnosti tohto nariadenia musia vyhovovať požiadavkám na bezpečnosť a ochranu zdravia na pracovisku uvedeným v prílohe č. 1.

§ 11
Účinnosť

Toto nariadenie nadobúda účinnosť 1. apríla 2002.

Mikuláš Dzurinda v. r.

Príloha č. 1
k nariadeniu vlády č. 117/2002 Z. z.

ČASŤ A

Spoločné minimálne požiadavky vzťahujúce sa na činnosti podľa § 1 nariadenia a na pomocné povrchové zariadenia

1. Dozor a organizácia

1.1. Organizácia pracoviska

1.1.1. Pracoviská musia byť organizované tak, aby zabezpečovali zodpovedajúcu ochranu pred rizikami. Musia sa udržiavať tak, aby neohrozovali zdravie a bezpečnosť zamestnancov.

1.1.2. Pracovné miesta sa musia navrhnúť a vybudovať v súlade s ergonomickými zásadami a s ohľadom na to, aby zamestnanci mohli na svojich pracovných miestach sledovať pracovné operácie.

1.1.3. Ak sú pracovné miesta obsadené jedným zamestnancom, musí s ním byť zabezpečená vhodná komunikácia alebo dozor.

1.1.4. Osobitne nebezpečné priestory musia byť vymedzené a vybavené výstražnými značkami.

1.2. Zodpovedná osoba

Na každom pracovisku počas prítomnosti zamestnancov musí zamestnávateľ vždy ustanoviť zodpovednú osobu s požadovanou kvalifikáciou a spôsobilosťou. Zamestnávateľ môže osobne prevziať zodpovednosť za pracovisko, ak má na tento účel požadovanú kvalifikáciu a spôsobilosť.

1.3. Dozor

Na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia zamestnancov počas prevádzky musí dozor zaisťovať osoba, ktorá má kvalifikáciu, spôsobilosť a poverenie na tieto povinnosti, je na to ustanovená zamestnávateľom a koná v jeho mene. Tam, kde to vyžaduje prevádzková dokumentácia, osoba poverená dozorom musí navštíviť obsadené pracovné miesta aspoň jedenkrát za zmenu. Zamestnávateľ môže osobne vykonávať dozor, ak je na tento účel kvalifikovaný a spôsobilý.

1.4. Spôsobilí zamestnanci

Ak sú na pracovisku prítomní zamestnanci, musí byť medzi nimi dostatočný počet skúsených, zručných a zaškolených zamestnancov schopných vykonávať pridelené úlohy.

1.5. Informácie, pokyny a školenia

Zamestnancom sa musia poskytnúť potrebné informácie, pokyny, výcvik, vyškolenie a preškolenie na zaistenie ich bezpečnosti a ochrany zdravia. Zamestnávateľ musí zabezpečiť, aby zamestnanci dostali zrozumiteľné pokyny, aby nebola ohrozená ich bezpečnosť a zdravie alebo bezpečnosť a zdravie ostatných zamestnancov.

1.6. Písomné inštrukcie

Pre každé pracovisko sa musia vypracovať písomné inštrukcie špecifikujúce pravidlá bezpečnosti a ochrany zdravia a na bezpečné používanie zariadenia vrátane informácií o použití núdzových zariadení a o konaní v prípade núdze na pracovisku alebo v jeho blízkosti.

1.7. Bezpečné pracovné metódy

Na každom pracovisku a pri každej činnosti sa musia používať bezpečné pracovné metódy.

1.8. Povolenie práce

Ak to vyžaduje prevádzková dokumentácia, musí sa zaviesť systém povolenia práce na vykonávanie nebezpečných činností, ako aj na bežné činnosti, ktoré môžu spolupôsobiť pri vzniku vážneho ohrozenia; povolenie práce musí vydať poverená osoba pred začatím práce a musia sa v ňom určovať podmienky a preventívne opatrenia pred začatím práce, počas nej a po skončení práce.

1.9. Pravidelná kontrola opatrení pre bezpečnosť a ochranu zdravia

Zamestnávateľ musí zabezpečiť pravidelnú kontrolu opatrení prijatých na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia zamestnancov vrátane systému riadenia bezpečnosti a ochrany zdravia na zabezpečenie ich súladu s týmto nariadením.

2. Strojové a elektrické zariadenie

2.1. Všeobecne

Výber, inštalácia, uvádzanie do prevádzky, prevádzka a údržba strojového a elektrického zariadenia sa musia vykonávať s ohľadom na bezpečnosť a zdravie zamestnancov, ako aj s ohľadom na ustanovenia tohto nariadenia a osobitných predpisov. Ak je zariadenie umiestnené v prostredí s možným alebo pravdepodobným rizikom požiaru alebo výbuchu plynu, alebo výparov prchavých tekutín, musí byť vhodné na použitie v takom prostredí. Zariadenie musí byť vybavené, ak je to potrebné, vhodnými ochrannými zariadeniami a bezpečnostnými systémami.

2.2. Osobitné ustanovenia

2.2.1. Strojové zariadenie musí byť dostatočne pevné, bez zjavných nedostatkov, vhodné na zamýšľané použitie.

2.2.2. Elektrické zariadenie musí byť dostatočne dimenzované na účely zamýšľaného použitia.

2.2.3. Strojové a elektrické zariadenia musia byť umiestnené a chránené tak, aby sa zabránilo nebezpečenstvu.

3. Údržba

3.1. Všeobecná údržba

Musí sa vypracovať vhodný plán zabezpečujúci systematickú kontrolu, údržbu a tam, kde je to vhodné, aj skúšanie strojového a elektrického zariadenia. Údržbu, kontrolu a skúšanie každej časti zariadenia musí vykonávať na to oprávnená osoba. Záznamy z kontrol a skúšok sa musia vypracovať a uchovávať vhodným spôsobom.

3.2. Údržba bezpečnostného vybavenia

Zodpovedajúce bezpečnostné vybavenie sa musí udržiavať tak, aby bolo v dobrom technickom stave a vždy pripravené na použitie. Údržba bezpečnostného vybavenia sa musí vykonávať s ohľadom na jeho používanie.

4. Ochrana pred rizikami výbuchu, škodlivým ovzduším a nebezpečenstvom požiaru

4.1. Všeobecne

4.1.1. Na zisťovanie prítomnosti škodlivých alebo potenciálne výbušných látok v ovzduší a na meranie ich koncentrácie sa musia prijať opatrenia. Tam, kde to vyžaduje prevádzková dokumentácia, musia sa inštalovať monitorovacie prístroje, ktoré automaticky a kontinuálne merajú koncentrácie plynu na určených miestach, automatické výstražné zariadenia a zariadenia na automatické vypnutie prívodu prúdu do elektrických zariadení a prívodu paliva do motorov s vnútorným spaľovaním; tam, kde sa zabezpečujú automatické merania, namerané hodnoty sa musia zaznamenávať a uchovávať spôsobom uvedeným v prevádzkovej dokumentácii.

4.1.2. V priestoroch, kde je zvýšené nebezpečenstvo požiaru alebo výbuchu, je fajčenie zakázané. Používanie otvoreného ohňa a vykonávanie práce, ktorá by mohla spôsobiť riziko vznietenia, je zakázané, kým sa neprijmú zodpovedajúce bezpečnostné opatrenia na predchádzanie vzniku požiaru alebo výbuchu.

4.2. Ochrana pred rizikom výbuchu

4.2.1. Musia sa prijať všetky potrebné opatrenia proti vytváraniu a hromadeniu výbušného ovzdušia.

4.2.2. V priestoroch, kde je možné riziko výbuchu, sa musia prijať všetky potrebné opatrenia na predchádzanie vznietenia výbušného prostredia.

4.2.3. Musí sa pripraviť plán protivýbuchovej prevencie s podrobným uvedením zariadení a potrebných opatrení.

4.3. Ochrana pred škodlivým ovzduším

4.3.1. Tam, kde sa v ovzduší hromadia alebo sa môžu hromadiť škodlivé látky, sa musia prijať primerané opatrenia na zabezpečenie potlačenia ich zdroja alebo ich oddelenia, alebo odstránenia pri zdroji, alebo zriedenia ich koncentrácie tak, aby zamestnanci neboli ohrození.

4.3.2. V priestoroch, kde zamestnanci môžu byť vystavení zdraviu škodlivému ovzdušiu, musí byť k dispozícii dostatočný počet primeraných dýchacích a oživovacích prístrojov, ktoré sa musia vhodne skladovať a udržiavať; v takých prípadoch sa na pracovisku musí nachádzať dostatočný počet zamestnancov vyškolených na používanie týchto prístrojov.

4.3.3. Tam, kde sa vyskytujú alebo sa môžu vyskytovať toxické plyny v ovzduší, musí byť k dispozícii vypracovaný plán s podrobným uvedením dostupných ochranných zariadení a preventívnych opatrení.

4.4. Ochrana pred rizikom požiaru

4.4.1. Všade tam, kde sa navrhujú, stavajú, vybavujú, preberajú, prevádzkujú alebo udržujú pracoviská, sa musia prijať primerané opatrenia na prevenciu vzniku a šírenia požiaru od zdrojov, ktoré sú určené v prevádzkovej dokumentácii, ako aj opatrenia na rýchle a účinné zdolávanie požiaru.

4.4.2. Pracoviská musia byť vybavené primeraným protipožiarnym zariadením, v prípade potreby aj detektormi požiaru a poplachovými systémami.

4.4.3. Neautomatické hasiace zariadenie musí byť ľahko dostupné a jednoducho použiteľné a chránené pred poškodením.

4.4.4. Na pracoviskách musí byť umiestnený protipožiarny plán s podrobným uvedením opatrení v súlade s § 3, 4, 5 a 6 tohto nariadenia potrebných na ochranu pred požiarom a na jeho zistenie, ako aj opatrenia proti jeho vzniku a šíreniu.

4.4.5. Hasiace prístroje a zariadenia sa musia označiť značkami podľa osobitných predpisov. Značky sa musia umiestniť na vhodných miestach a vyhotoviť tak, aby boli trvanlivé a zreteľne čitateľné.

5. Trhaviny a roznecovadlá

Činnosti vyžadujúce uskladňovanie, dopravu a používanie trhavín a roznecovadiel môžu vykonávať len na to oprávnené a spôsobilé osoby. Taká činnosť sa musí organizovať a vykonávať bez ohrozenia zamestnancov.

6. Dopravné cesty

6.1. Prístup na pracoviská musí byť bezpečný, aby sa v prípade núdzového stavu dali pracoviská rýchlo a bezpečne opustiť.

6.2. Dopravné cesty vrátane schodísk, pevných rebríkov, nakladacích plošín a rámp sa musia umiestniť a dimenzovať tak, aby sa s ohľadom na účel ich použitia dalo po nich ľahko a bezpečne chodiť alebo jazdiť bez ohrozenia zamestnancov pracujúcich v ich blízkosti.

6.3. Cesty určené pre chodcov a na prepravu materiálu sa musia vyhotoviť so zreteľom na počet používateľov a na druh vykonávaných činností. Ak po týchto cestách jazdia aj dopravné prostriedky, pre chodcov musí byť určený bezpečný, dostatočne voľný priestor.

6.4. Medzi dopravnými cestami pre vozidlá a dverami, bránami, priechodmi pre chodcov, chodbami a schodiskami musí byť dostatočný voľný priestor.

6.5. Z dôvodu ochrany zamestnancov sa dopravné a prístupové cesty musia zreteľne označiť.

6.6. Tam, kde vozidlá alebo stroje vchádzajú na pracoviská, sa musí podľa potreby zaviesť dopravný poriadok.

7. Pracoviská na otvorenom priestranstve

7.1. Pracoviská, dopravné cesty a ďalšie plochy a zariadenia na otvorenom priestranstve, ktoré používajú zamestnanci alebo na ktorých zamestnanci vykonávajú pracovnú činnosť, sa musia usporiadať tak, aby sa chodci a vozidlá mohli bezpečne pohybovať.

7.2. Pracoviská na otvorenom priestranstve sa musia primerane osvetliť umelým osvetlením, ak denné svetlo nie je dostatočné.

7.3. Ak zamestnanci vykonávajú prácu na otvorenom priestranstve, musia sa tieto pracoviská, ak je to potrebné, upraviť tak, aby zamestnanci

a) boli chránení pred nepriaznivými poveternostnými podmienkami, a ak je to potrebné, aj pred padajúcimi predmetmi,

b) neboli vystavení škodlivej hladine hluku, ani iným škodlivým vonkajším vplyvom, ako sú plyny, výpary alebo prach,

c) boli schopní v prípade nebezpečenstva rýchle opustiť pracoviská alebo aby sa im mohla poskytnúť okamžitá pomoc,

d) nemohli sa pošmyknúť ani spadnúť.

8. Nebezpečné priestory

Ak sa na pracoviskách vyskytujú nebezpečné priestory, v ktorých vzhľadom na charakter práce existuje nebezpečenstvo pádu zamestnancov alebo predmetov, musia sa tieto pracoviská vybaviť zariadeniami, ktoré do nich zabránia vstúpiť neoprávneným osobám, musia sa zreteľne označiť a na ochranu zamestnancov oprávnených vstupovať do nebezpečných priestorov sa musia vykonať primerané opatrenia.

9. Únikové cesty a núdzové východy

9.1. Únikové cesty a núdzové východy musia zostať trvalo voľné a musia viesť čo najkratšou cestou na voľné priestranstvo alebo do bezpečného priestoru.

9.2. V prípade nebezpečenstva musia mať zamestnanci možnosť rýchlo a čo najbezpečnejšie opustiť všetky pracoviská.

9.3. Počet, rozmiestnenie a rozmery únikových ciest a núdzových východov závisia od využívania a charakteru vybavenia a rozmerov pracovísk a od maximálneho počtu osôb, ktoré sa môžu na pracoviskách nachádzať.

9.4. Dvere núdzových východov sa musia otvárať smerom von, alebo ak to nie je možné, musia byť vyhotovené vo forme posuvných dverí. Dvere núdzových východov by nemali byť zamknuté ani zaistené spôsobom, ktorý by znemožňoval ich jednoduché a rýchle otvorenie osobe, ktorá ich v prípade nebezpečenstva použije.

9.5. Určené únikové cesty a núdzové východy sa musia označiť značkami podľa osobitných predpisov.

9.6. Dvere na únikových cestách nesmú byť zamknuté. Únikové cesty, núdzové východy a dopravné cesty a dvere vedúce k nim musia byť trvalo voľné, aby sa mohli kedykoľvek bez problémov použiť.

9.7. Únikové cesty a núdzové východy, ktoré vyžadujú osvetlenie, sa musia vybaviť núdzovým osvetlením primeranej intenzity pre prípad výpadku osvetlenia.

10. Únikové a záchranné prostriedky

10.1. Zamestnanci musia byť vyškolení v činnostiach, ktoré sa budú vykonávať v núdzovom stave.

10.2. Záchranné prostriedky sa musia zabezpečiť na ľahko dostupných a vhodných miestach, musia byť pripravené na okamžité použitie a označené značkami podľa osobitných predpisov.

10.3. Tam, kde sú únikové cesty namáhavé a kde je alebo môže byť nedýchateľné ovzdušie, musia sa na pracoviskách zabezpečiť sebazáchranné dýchacie prístroje na okamžité použitie.

11. Bezpečnostné cvičenia

Bezpečnostné cvičenia sa musia konať v pravidelných intervaloch na všetkých pracoviskách, kde sa nachádzajú zamestnanci. Na cvičeniach sa musia vyškoliť a vycvičiť hlavne zamestnanci, ktorí majú v prípade núdze špecifické povinnosti pri použití,

manipulácii alebo obsluhe záchranných prostriedkov, a v prípade potreby aj ďalší zamestnanci.

12. Prostriedky prvej pomoci

12.1. Vybavenie na poskytnutie prvej pomoci musí byť k dispozícii na všetkých pracoviskách, kde si to pracovné podmienky vyžadujú, a musí byť primerané prevádzke. Vybavenie musí byť označené vhodnými značkami a ľahko dostupné.

12.2. Ak si to vyžaduje veľkosť pracovných priestorov, druh vykonávanej činnosti a frekvencia výskytu úrazov, musí byť k dispozícii najmenej jedna miestnosť na poskytnutie prvej pomoci. Pre prípad úrazov musia byť v týchto miestnostiach na dobre viditeľnom mieste vyvesené inštrukcie prvej pomoci.

12.3. Miestnosti na poskytnutie prvej pomoci sa musia vybaviť základnými zariadeniami a prostriedkami na poskytovanie prvej pomoci a musia byť ľahko prístupné aj pri manipulácii s nosidlami. Tieto miestnosti sa musia označiť značkami podľa osobitného predpisu.

12.4. Okrem toho primerané vybavenie na prvú pomoc musí byť dostupné na všetkých miestach, kde si to pracovné podmienky vyžadujú. Toto vybavenie sa musí vhodne označiť a byť ľahko prístupné.

12.5. Na poskytnutie prvej pomoci sa musí vyškoliť dostatočný počet zamestnancov.

13. Prirodzené a umelé osvetlenie

13.1. Každé pracovisko musí byť vybavené takým osvetlením, ktoré je schopné poskytovať dostatok svetla na zabezpečenie zdravia a bezpečnosti osôb, ktoré sa tam nachádzajú.

13.2. Pracoviská sa musia v čo najväčšej miere osvetliť prirodzeným svetlom a vybaviť umelým osvetlením primeraným bezpečnosti a ochrane zdravia zamestnancov.

13.3. Osvetlenie v miestnostiach, v ktorých sa nachádzajú pracoviská, a na chodbách sa musí umiestniť tak, aby nehrozilo nebezpečenstvo úrazu zamestnancov v dôsledku druhu osvetlenia a spôsobu jeho inštalovania.

13.4. Pracoviská, na ktorých sú zamestnanci osobitne vystavení nebezpečenstvu v prípade poruchy umelého osvetlenia, sa musia vybaviť núdzovým osvetlením primeranej intenzity; ak to nie je možné, zamestnanci musia byť vybavení osobnými svietidlami.

14. Zariadenia na osobnú hygienu

14.1. Šatne a uzamykateľné skrinky

14.1.1. Ak sú zamestnanci povinní nosiť špeciálny pracovný odev a nemôžu sa prezliekať z dôvodu ochrany zdravia alebo zachovania súkromia v inej miestnosti, musia mať k dispozícii primeranú šatňu. Šatňa musí byť ľahko prístupná, musí mať dostatočnú kapacitu a musí sa vybaviť nábytkom na sedenie.

14.1.2. Šatne musia byť dostatočne veľké a musia sa vybaviť zariadením, ktoré každému zamestnancovi umožní uzamknúť si odev a obuv počas pracovného času. Ak to okolnosti vyžadujú (napr. nebezpečné látky, vlhkosť, nečistota), uzamykateľné skrinky na pracovný odev sa musia oddeliť od uzamykateľných skriniek na civilný odev a v odôvodnených prípadoch umiestniť v oddelených miestnostiach. Musia sa prijať opatrenia na to, aby sa vlhké pracovné odevy mohli vysušiť.

14.1.3. Musia sa vykonať opatrenia na oddelenie šatní alebo na oddelené používanie šatní pre mužov a ženy.

14.1.4. Ak podľa bodu 14.1.1. nie sú šatne potrebné, musí mať každý zamestnanec k dispozícii miesto na odkladanie odevu.

14.2. Sprchy a umývadlá

14.2.1. Ak to vyžaduje charakter práce alebo ochrana zdravia, musia mať zamestnanci k dispozícii primeraný počet vhodných spŕch. Musia sa vykonať opatrenia na oddelenie sprchovacích miestností alebo na oddelené používanie spŕch pre mužov a ženy.

14.2.2. Sprchovacie miestnosti musia byť dostatočne veľké, aby umožnili každému zamestnancovi umyť sa bez prekážok v podmienkach primeraného hygienického štandardu. Sprchy sa musia vybaviť teplou a studenou tečúcou vodou.

14.2.3. Ak podľa bodu 14.2.1. sprchy nie sú potrebné, musí byť v blízkosti pracovísk a šatní k dispozícii vhodná miestnosť s umývadlami s tečúcou vodou (v prípade potreby teplou). Umývadlá sa musia oddeliť alebo používať oddelene pre mužov a ženy, ak je to nevyhnutné z dôvodu zachovania súkromia.

14.2.4. Ak sú miestnosti so sprchami alebo umývadlami od šatní oddelené, musí byť medzi nimi jednoduchý priechod.

14.3. Záchody a umývadlá

V blízkosti pracovísk, oddychových miestností, šatní, miestností so sprchami alebo umývadlami musia byť k dispozícii oddelené zariadenia na osobnú hygienu s dostatočným počtom záchodov a umývadiel. Musia sa vykonať opatrenia na oddelenie záchodov alebo na oddelené používanie záchodov pre mužov a pre ženy.

14.4. V prípade vykonávania banskej činnosti v podzemí sa zariadenia na osobnú hygienu uvedené v bodoch 14.1. až 14.3. môžu nachádzať na povrchu.

15. Odvaly a iné výsypky

Odvaly, haldy a iné výsypky, ako aj odkaliská sa musia vyprojektovať, postaviť, prevádzkovať a udržiavať tak, aby sa zabezpečila ich stabilita, ale aj bezpečnosť a zdravie zamestnancov.

16. Pomocné povrchové zariadenia (ďalšie osobitné ustanovenia)

16.1. Stabilita a pevnosť

Pracoviská sa musia vyprojektovať, postaviť alebo zmontovať, prevádzkovať, prehliadať, kontrolovať a udržiavať tak, aby odolali predpokladaným živelným silám. Musia mať konštrukciu a pevnosť, ktoré sú primerané povahe ich používania.

16.2. Podlahy, steny, stropy miestností a strechy

16.2.1. Podlahy miestností nesmú mať žiadne nebezpečné hrbole, diery ani šikmé plochy a musia byť pevné, stabilné a nešmykľavé.

16.2.2. Pracoviská, v ktorých sú pracovné miesta, musia mať primeranú izoláciu proti teplu so zreteľom na druh prevádzky a fyzickú aktivitu zamestnancov.

16.2.3. Povrchy podláh, stien a stropov v miestnostiach musia byť také, aby ich bolo možné čistiť a obnovovať tak, aby spĺňali primeraný hygienický štandard.

16.2.4. Priehľadné alebo priesvitné steny, najmä celosklenené priečky v miestnostiach alebo v blízkosti pracoviska a dopravných ciest sa musia viditeľne označiť a vyrobiť z bezpečných materiálov alebo musia byť proti takýmto miestam alebo dopravným cestám chránené, aby sa zabránilo kontaktu zamestnancov s týmito stenami alebo ich zraneniu spôsobenému rozbitím týchto stien.

16.2.5. Prístup na strechy vyrobené z materiálov s nedostatočnou pevnosťou sa nesmie povoliť bez takého vybavenia, ktoré zaistí, že práca na streche sa vykoná bezpečným spôsobom.

16.3. Rozmery miestností a vzdušný priestor v miestnostiach - voľnosť pohybu na pracovisku

16.3.1. Pracovné miestnosti musia mať dostatočnú podlahovú plochu, výšku a vzdušný priestor, aby zamestnanci mohli vykonávať prácu bez ohrozenia svojej bezpečnosti, zdravia alebo pohody.

16.3.2. Rozmery voľného neobsadeného priestoru na pracovisku sa musia vypočítať tak, aby umožňovali zamestnancom dostatočnú voľnosť pohybu pri vykonávaní práce.

16.4. Okná a strešné okná

16.4.1. Okná, strešné okná a vetracie zariadenia, ktoré sa majú otvárať, nastavovať alebo zaisťovať, sa musia vyprojektovať a skonštruovať tak, aby sa tieto operácie vykonávali bezpečne. Keď sú otvorené, nesmú byť v takej polohe, aby predstavovali nebezpečenstvo pre zamestnancov.

16.4.2. Okná a strešné okná musia byť navrhované s takým vybavením alebo musia byť vybavené takými zariadeniami, aby umožňovali ich vyčistenie bez nebezpečenstva pre zamestnancov vykonávajúcich túto činnosť.

16.5. Dvere a brány

16.5.1. Umiestnenie, počet a rozmery dverí a brán a materiál použitý na ich koštrukciu závisia od charakteru používania miestností alebo priestorov.

16.5.2. Priehľadné dvere sa musia primerane označiť v úrovni zraku zamestnanca.

16.5.3. Výkyvné dvere a brány musia byť priehľadné alebo musia mať vhodne umiestnené priehľadné plochy primeraných rozmerov.

16.5.4. Ak nie sú priehľadné alebo priesvitné plochy na dverách a bránach vyrobené z bezpečných materiálov a ak existuje nebezpečenstvo poranenia zamestnancov pri ich rozbití, musia sa tieto plochy chrániť pred rozbitím.

16.5.5. Posuvné dvere sa musia vybaviť bezpečnostným zariadením na ochranu pred vykoľajením a vypadnutím.

16.5.6. Dvere a brány otvárajúce sa smerom nahor sa musia vybaviť mechanizmom, ktorý ich zaistí proti samovoľnému pádu.

16.5.7. Dvere na únikových cestách sa musia primerane označiť a dať zvnútra kedykoľvek otvoriť bez osobitnej pomoci. Tieto dvere sa musia dať otvoriť, ak je na pracovisku zamestnanec.

16.5.8. Ak je pre chodcov nebezpečné prechádzať cez bránu určenú pre dopravné prostriedky, musia sa v jej blízkosti umiestniť aj dvere pre chodcov. Takéto dvere sa musia zreteľne označiť a musia byť stále priechodné.

16.5.9. Mechanické dvere a brány sa musia funkčne riešiť tak, aby nepredstavovali pre zamestnancov nebezpečenstvo úrazu. Musia sa vybaviť ľahko identifikovateľným a dostupným núdzovým vypínacím zariadením. Ak sa v prípade výpadku elektrickej energie automaticky neotvoria, musí byť možnosť otvoriť ich ručne.

16.6. Vetranie uzatvorených pracovísk

16.6.1. Na uzatvorených pracoviskách treba vykonať opatrenia na zabezpečenie dostatočného prívodu čerstvého vzduchu so zreteľom na používané pracovné postupy a fyzickú záťaž zamestnancov. Ak sa použije nútené vetranie, musí sa udržiavať v prevádzkyschopnom stave. Ak je to potrebné na ochranu zdravia zamestnancov, musí každú poruchu núteného vetrania signalizovať kontrolný systém.

16.6.2. Klimatizácia alebo mechanické vetranie sa musí prevádzkovať tak, aby zamestnanci neboli vystavení prievanu spôsobujúcemu tepelnú nepohodu. Akékoľvek usadeniny a nečistoty, ktoré môžu bezprostredne ohroziť zdravie zamestnancov znečistením ovzdušia, sa musia bezodkladne odstrániť.

16.7. Teplota v miestnosti

16.7.1. Počas pracovného času teplota v miestnostiach, v ktorých sú umiestnené pracovné miesta, musí byť primeraná so zreteľom na používané pracovné postupy a na fyzickú záťaž zamestnancov.

16.7.2. Teplota v oddychových priestoroch, služobných miestnostiach, zariadeniach na osobnú hygienu, v jedálňach a v miestnostiach prvej pomoci musí byť primeraná účelu týchto priestorov.

16.7.3. Okná, strešné okná a sklenené obvodové steny musia umožniť zatienenie nadmerného pôsobenia slnečného svetla na pracovisku vo vzťahu k charakteru práce a pracoviska.

16.8. Oddychové miestnosti

16.8.1. Tam, kde to bezpečnosť a ochrana zdravia zamestnancov vyžaduje, najmä vzhľadom na druh vykonávanej činnosti, alebo ak zamestnanci prekročia určitý počet, musia mať k dispozícii ľahko prístupnú oddychovú miestnosť. Toto ustanovenie sa nevzťahuje na zamestnancov v kanceláriách alebo v podobných pracovných miestnostiach, ktoré počas prestávky umožňujú primeranú relaxáciu.

16.8.2. Oddychové miestnosti musia byť dostatočne veľké a musia byť vybavené dostatočným počtom stolov a stoličiek s operadlami pre určitý počet zamestnancov.

16.8.3. V oddychových miestnostiach sa musia vykonať opatrenia na ochranu nefajčiarov pred obťažovaním tabakovým dymom a jeho účinkami.

16.8.4. Ak sa pracovný čas pravidelne a často prerušuje a nie je k dispozícii oddychová miestnosť, musia sa vytvoriť iné priestory, v ktorých sa zamestnanci môžu zdržiavať počas týchto prerušení, kedykoľvek je to potrebné na zaistenie ich bezpečnosti a ochrany zdravia. V týchto priestoroch sa musia vykonať opatrenia na ochranu nefajčiarov pred obťažovaním tabakovým dymom a jeho účinkami.

17. Tehotné ženy a dojčiace matky

Tehotné ženy a dojčiace matky musia mať možnosť oddychovať poležiačky v primeraných podmienkach.

18. Zamestnanci so zmenenou pracovnou schopnosťou

Ak je to potrebné, pracoviská musia byť usporiadané tak, aby boli vytvorené podmienky pre zamestnancov so zmenenou pracovnou schopnosťou. Toto ustanovenie sa vzťahuje predovšetkým na zariadenia, ktoré zamestnanci so zmenenou pracovnou schopnosťou používajú, najmä dvere, chodby, schodiská, sprchy, umývadlá a záchody, ako aj na pracoviská, na ktorých sú priamo zamestnanci so zmenenou pracovnou schopnosťou zamestnaní.

ČASŤ B

Doplňujúce minimálne požiadavky vzťahujúce sa na povrchové dobývanie ložísk nerastov

1. Všeobecne

1.1. Zamestnávateľ zodpovedný za pracoviská, na ktoré sa vzťahuje táto časť, musí zabezpečiť, aby prevádzková dokumentácia obsahovala prijatie všetkých potrebných opatrení na ochranu bezpečnosti a zdravia zamestnancov v bežných aj kritických situáciách.

1.2. Prevádzková dokumentácia sa musí pravidelne aktualizovať a musí byť na pracovisku k dispozícii kvôli kontrole. Práca sa musí vykonávať v súlade s prevádzkovou dokumentáciou.

2. Prevádzka

2.1. Práca sa musí plánovať s ohľadom na časti prevádzkovej dokumentácie, ktoré sa dotýkajú pádu alebo zosuvu horniny. Výška a sklon skrývok a ťažobných rezov musia byť primerané povahe a stabilite horniny a pracovným metódam.

2.2. Lomové etáže a dopravné cesty musia byť dostatočne stabilné pre príslušnú prevádzku. Musia byť postavené a udržiavané tak, aby sa stroje mohli bezpečne pohybovať.

2.3. Pred začiatkom alebo opätovným začatím práce sa musia skrývkové a ťažobné rezy nad pracovnými priestormi alebo dopravnými cestami skontrolovať z pohľadu výskytu uvoľnenej zeminy alebo horniny. Podľa potreby sa musí vykonať odtrhnutie uvoľnenej zeminy alebo horniny.

2.4. Lomové steny a odvaly nesmú byť vytvorené tak, aby sa vytvorila ich nestabilita.

ČASŤ C

Doplňujúce minimálne požiadavky vzťahujúce sa na hlbinné dobývanie ložísk nerastov

1. Všeobecne

1.1. Zamestnávateľ zodpovedný za pracovisko, na ktoré sa vzťahuje táto časť, musí zabezpečiť, aby prevádzková dokumentácia obsahovala prijatie všetkých potrebných opatrení na ochranu bezpečnosti a zdravia zamestnancov v bežných aj kritických situáciách.

1.2. Prevádzková dokumentácia sa musí pravidelne aktualizovať a musí byť na pracovisku k dispozícii kvôli kontrole. Práca sa musí vykonávať v súlade s prevádzkovou dokumentáciou.

2. Plány podzemných banských diel

2.1. Musia sa pripraviť plány podzemných banských diel, a to v mierke, ktorá zabezpečí prehľadnosť. Okrem dopravných chodieb a ťažobných priestorov musia plány znázorňovať

známe charakteristiky, ktoré môžu ovplyvniť banské dielo a bezpečnosť. Musia byť pohotovo prístupné a musia sa uchovať tak dlho, ako je to potrebné na účely bezpečnosti.

2.2. Plány podzemných banských diel sa musia periodicky dopĺňať a byť k dispozícii na pracovisku.

3. Východy

Všetky podzemné banské diela v bani musia mať prístup na povrch cez aspoň dva samostatné východy, ktoré sú stabilne zabudované a vždy ľahko dostupné zamestnancom v podzemí. Ak na ich zdolanie treba značnú fyzickú silu, musia byť k dispozícii mechanické dopravné alebo ťažné zariadenia.

4. Banské diela

Banské diela, kde sa pracuje, sa musia postaviť, prevádzkovať, vybaviť a udržiavať tak, aby zamestnanci mohli v nich pracovať a pohybovať sa s minimálnym rizikom. Dopravné chodby musia byť vybavené ukazovateľmi smeru, aby pomáhali zamestnancom si nájsť cestu po banských dielach.

5. Doprava

5.1. Dopravné zariadenia sa musia inštalovať, prevádzkovať a udržiavať tak, aby sa zabezpečila bezpečnosť a zdravie vodičov, užívateľov a ostatných osôb v blízkosti.

5.2. Mechanické dopravné alebo ťažné zariadenia musia byť správne inštalované a musia sa používať v súlade s písomnými pokynmi.

6. Výstuž a stabilita hornín

6.1. Výstuž sa musí zabudovať čo najskôr okrem tých prípadov, kde stabilita hornín je dostatočná pre bezpečnosť zamestnancov. Výstuž musí byť zabudovaná v súlade s technologickým postupom.

6.2. Stabilita hornín banských diel prístupných zamestnancom sa musí pravidelne kontrolovať a podľa jej stavu sa musí udržiavať výstuž banských diel.

7. Vetranie

7.1. Všetky podzemné banské diela, do ktorých je povolený vstup, sa musia primeraným spôsobom vetrať. Musí byť zabezpečené nepretržité vetranie, aby sa s primeranou mierou bezpečnosti udržiavalo

a) zloženie ovzdušia podľa osobitných predpisov,

b) ovzdušie, v ktorom sa kontrolujú riziká výbuchu, a množstvo škodlivín v ovzduší,

c) ovzdušie, v ktorom sú pracovné podmienky primerané postupu banského diela s ohľadom na používané pracovné metódy a pracovnú záťaž zamestnancov.

7.2. Tam, kde nemožno splniť požiadavky uvedené v bode 7.1. prirodzeným vetraním, hlavné vetranie sa musí zabezpečiť pomocou jedného mechanického ventilátora alebo viacerých mechanických ventilátorov. Musia sa prijať opatrenia na zabezpečenie stabilného a kontinuálneho vetrania. Depresia hlavných ventilátorov sa musí kontinuálne sledovať, automatické poplachové zariadenie musí signalizovať neplánované zastavenie ventilátorov.

7.3. Parametre vetrania sa musia periodicky merať, zaznamenávať a uchovávať. Plán vetrania s podrobnosťami vetracieho systému musí byť spracovaný, musí sa pravidelne aktualizovať a musí byť k dispozícii na pracovisku.

8. Plynujúce bane

8.1. Baňa sa pokladá za plynujúcu vtedy, ak je pravdepodobnosť uvoľňovania sa metánu taká, že nemožno vylúčiť riziko vytvárania výbušného ovzdušia.

8.2. Hlavné vetranie sa musí zabezpečiť pomocou jedného mechanického ventilátora alebo viacerých mechanických ventilátorov.

8.3. Banské diela musia postupovať s ohľadom na uvoľňovanie sa metánu. Podľa možnosti sa musia prijať opatrenia na odstránenie rizík spojených s výskytom metánu.

8.4. Pomocné vetranie sa musí obmedziť na razenie, dobývanie zvyškových pilierov a na miesta priamo spojené s hlavným vetracím prúdom. Produktívne banské diela sa môžu vetrať

pomocným vetraním, iba ak sa urobia ďalšie primerané opatrenia na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia zamestnancov.

8.5. Meranie vetrania, ktoré je uvedené v bode 7.3., sa musí doplniť o stanovenie koncentrácie metánu. Tam, kde to vyžaduje prevádzková dokumentácia, sa musí tiež kontinuálne monitorovať úroveň koncentrácie metánu vo výdušných vetracích chodbách od porubov s mechanizovanou ťažbou a na čelbách chodieb s mechanizovaným razením.

8.6. Možno používať iba výbušniny a roznetné zariadenia, ktoré sú špecificky určené pre plynujúce bane.

8.7. Ustanovenia bodu 4.1.2. časti A sa nahrádzajú takto:

a) fajčiť, nosiť tabak na fajčenie a akékoľvek predmety, ktoré možno použiť na vytvorenie plameňa, je zakázané,

b) rezanie a zváranie plameňom a iné podobné operácie sú dovolené iba za výnimočných okolností a na základe osobitných opatrení zaisťujúcich bezpečnosť a ochranu zdravia zamestnancov.

9. Bane s výskytom horľavého prachu

9.1. Uhoľné bane sa považujú za bane s výskytom horľavého prachu s výnimkou prípadu, kde je potvrdené v prevádzkovej dokumentácii, že žiaden z dobývaných slojov nie je zdrojom prachu, ktorý by mohol vyvolať výbuch.

9.2. V baniach s horľavým prachom ustanovenia bodov 8.6. a 8.7. tejto časti platia obdobne.

9.3. Musia sa prijať opatrenia na zredukovanie nánosov horľavého prachu a ich odstránenie, neutralizáciu alebo viazanie.

9.4. Šírenie výbuchov horľavého prachu alebo metánu, ktoré môžu vyvolať ďalšie výbuchy horľavého prachu, sa musí obmedziť inštaláciou systému protivýbuchových uzáverov. Miesta protivýbuchových uzáverov sa musia uviesť v dokumentácii, ktorá sa periodicky aktualizuje a je k dispozícii na príslušnom pracovisku.

10. Výrony plynu, prietrže hornín a prievaly vôd

10.1. V pásmach náchylných na výrony plynu so súčasnou prietržou hornín alebo bez nej alebo s prievalmi vôd sa musí vypracovať a dodržiavať prevádzkový plán tak, aby sa podľa možnosti zaistil bezpečný systém práce a ochrana zamestnancov.

10.2. Musia sa prijať opatrenia na zisťovanie rizikových pásiem, na ochranu zamestnancov v banských dielach, ktoré sa približujú k týmto pásmam alebo nimi prechádzajú, a na kontrolu týchto rizík.

11. Požiare, samovznietenie a vyhrievanie

11.1. Musia sa prijať opatrenia na prevenciu a tam, kde je to primerané, aj opatrenia na včasné zistenie samovznietenia.

11.2. Horľavé materiály, ktoré sa berú do podzemných banských diel, sa musia obmedziť na nevyhnutne potrebné množstvá.

11.3. Tam, kde treba používať hydraulické kvapaliny (kvapaliny na prevod hydrostatickej alebo hydrokinetickej mechanickej energie), musia sa podľa možnosti používať také kvapaliny, ktoré sa ťažko vznietia, aby sa predchádzalo vzniku požiaru a jeho šíreniu. Tieto hydraulické kvapaliny musia vyhovovať normám a skúšobným podmienkam ohňovzdornosti a kritériám hygieny. Tam, kde sa používajú hydraulické kvapaliny, ktoré nevyhovujú týmto normám, podmienkam a kritériám, musia sa prijať ďalšie opatrenia, aby sa nevyskytlo zvýšené riziko požiaru a jeho šírenia.

12. Bezpečnostné opatrenia na ústup zamestnancov

Na ústup do bezpečia musia byť zamestnanci, kde je to potrebné, vybavení sebazáchrannými dýchacími prístrojmi, ktoré musia mať vždy na dosah. Zamestnanci musia byť v používaní týchto prístrojov zaškolení. Tieto prístroje musia byť uložené na určenom mieste a musia sa pravidelne kontrolovať, či sú vo funkčnom a použiteľnom stave.

13. Osvetlenie

Ustanovenia bodu 13 časti A sa nahrádzajú takto:

a) zamestnanci musia byť vybavení vhodnými osobnými svietidlami,

b) pracovné miesta, ak je to možné, musia byť vybavené umelým osvetlením vhodným pre bezpečnosť a ochranu zdravia zamestnancov,

c) osvetlenie musí byť umiestnené tak, aby v dôsledku typu namontovaného osvetlenia nevznikalo žiadne riziko nehody pre zamestnancov.

14. Evidencia zamestnancov v podzemí

Evidencia zamestnancov v podzemí sa musí viesť tak, aby sa kedykoľvek dalo presne zistiť, kto sa zdržuje v podzemí.

15. Záchranná organizácia

Na rýchlu a účinnú akciu v prípade väčšej nehody sa musí zriadiť záchranná organizácia. Aby mohla pôsobiť všade, kde sa vykonáva banská činnosť v podzemí, musí mať záchranná organizácia k dispozícii dostatočný počet vyškolených záchranárov a zodpovedajúce vybavenie.

ČASŤ D

Doplňujúce minimálne požiadavky vzťahujúce sa na geologický prieskum a ťažbu plynných a kvapalných ložísk nerastov vrtmi a na uskladňovanie plynov alebo kvapalín v prírodných horninových štruktúrach a podzemných priestoroch

1. Ovládanie vrtu

Počas vrtných prác musí byť k dispozícii vhodné ovládacie vybavenie na ochranu pred erupciami. Zavedenie takéhoto vybavenia musí brať do úvahy obvyklé vrtné a prevádzkové podmienky.

2. Ochrana pred zdraviu škodlivým ovzduším a pred rizikami výbuchu

2.1. Na zisťovanie prítomnosti škodlivých alebo potenciálne výbušných látok v ovzduší a na meranie ich koncentrácie sa musia prijať opatrenia. Tam, kde to vyžaduje prevádzková dokumentácia, musia sa inštalovať monitorovacie prístroje, ktoré automaticky a kontinuálne merajú koncentrácie plynu na určených miestach, automatické výstražné zariadenia a zariadenia na automatické vypnutie prívodu prúdu do elektrických zariadení a prívodu paliva do motorov s vnútorným spaľovaním; tam, kde sa zabezpečujú automatické merania, namerané hodnoty sa musia zaznamenávať a uchovávať spôsobom uvedeným v prevádzkovej dokumentácii.

2.2. Ochrana pred škodlivým ovzduším

2.2.1. Tam, kde sa v ovzduší hromadia alebo sa môžu hromadiť škodlivé látky, musia sa prijať primerané opatrenia na zaistenie ich zachytávania pri zdroji a na ich odstránenie. Systém musí byť schopný rozptyľovať toto škodlivé ovzdušie tak, aby zamestnanci neboli vystavení riziku.

2.2.2. V priestoroch, v ktorých zamestnanci musia byť vystavení zdraviu škodlivému ovzdušiu, musia byť v dostatočnom množstve k dispozícii vhodné dýchacie a oživovacie prístroje v súlade s osobitnými predpismi. V takýchto prípadoch musí byť na pracovisku prítomný dostatočný počet zamestnancov vyškolených na používanie týchto prístrojov. Prístroje sa musia vhodným spôsobom skladovať a udržiavať.

2.2.3. Tam, kde sa v ovzduší vyskytuje alebo môže vyskytovať sírovodík alebo iné toxické plyny, musí byť k dispozícii príslušným orgánom plán na ochranu proti plynu, v ktorom je podrobne opísané ochranné vybavenie a preventívne opatrenia.

3. Únikové cesty a núdzové východy

Ubytovne a odpočívárne musia mať najmenej dva oddelené, čo najviac od seba vzdialené núdzové východy, ktoré vedú do bezpečného priestoru, k bezpečnému zhromaždisku alebo k bezpečnému evakuačnému miestu.

4. Prirodzené a umelé osvetlenie

Osvetľovacie inštalácie musia byť navrhnuté tak, aby zaistili, že prevádzkové riadiace priestory, únikové cesty a rizikové priestory ostali osvetlené. Pre pracoviská, ktoré sú obsadené len príležitostne, je táto požiadavka obmedzená na čas prítomnosti zamestnancov.

5. Dvere a brány

Ak sú na zabránenie prístupu ku ktorémukoľvek miestu použité reťaze alebo podobné zariadenia, potom by mali byť jasne viditeľné a označené príslušnými zákazovými alebo varovnými značkami.

6. Diaľkové ovládanie v núdzových stavoch

Tam, kde to prevádzková dokumentácia vyžaduje, musia byť určité zariadenia na vhodných miestach v prípade núdzového stavu ovládateľné diaľkovo. Tieto zariadenia musia zahŕňať systémy na uzatvorenie a zníženie tlaku vo vrtoch, v zariadeniach a potrubiach.

7. Komunikácia všeobecná a v núdzovom stave

7.1. Tam, kde to prevádzková dokumentácia vyžaduje, každé pracovisko, na ktorom sa nachádzajú zamestnanci, musí byť zabezpečené

a) akusticko-optickým systémom, ktorý môže prenášať poplachový signál na každú časť pracoviska, ktoré je obsadené zamestnancami,

b) akustickým systémom, ktorý je dobre počuteľný vo všetkých častiach zariadenia, v ktorých sa zamestnanci často zdržujú.

7.2. Zariadenia na vyhlásenie poplachu musia byť zabezpečené na vhodných miestach.

7.3. Ak sa zamestnanci nachádzajú na pracoviskách, ktoré nie sú zvyčajne obsadené, potom musia mať k dispozícii primerané komunikačné systémy.

8. Bezpečné zhromaždiská a evidencia zamestnancov

Tam, kde to prevádzková dokumentácia vyžaduje, mali by byť špecifikované bezpečné zhromaždiská, vedené menné zoznamy zamestnancov a mali by sa prijať potrebné opatrenia na evakuáciu a únik zamestnancov.

Príloha č. 2
k nariadeniu vlády č. 117/2002 Z. z.

Týmto nariadením vlády sa vykonávajú tieto právne akty Európskych spoločenstiev a Európskej únie:

1. Smernica Rady 92/91/EHS z 3. novembra 1992 o minimálnych požiadavkách na zlepšenie bezpečnosti a ochrany zdravia zamestnancov pri ťažbe nerastov vŕtaním. Úradný vestník Európskych spoločenstiev, L 348, uverejnený 28. novembra 1992, strany 0009 až 0024.
2. Smernica Rady 92/104/EHS z 3. decembra 1992 o minimálnych požiadavkách na zlepšenie bezpečnosti a ochrany zdravia zamestnancov pri povrchovej a podzemnej ťažbe nerastov. Úradný vestník Európskych spoločenstiev, L 404, uverejnený 31. decembra 1992, strany 0010 až 0025.

Preklady oboch uvedených smerníc sa nachádzajú v Centrálnej prekladateľskej jednotke sekcie Inštitút pre aproximáciu práva Úradu vlády Slovenskej republiky, ako aj na Ministerstve hospodárstva Slovenskej republiky a na Hlavnom banskom úrade v Banskej Štiavnici.

1) § 2 zákona Slovenskej národnej rady č. 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušninách a o štátnej banskej správe v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 499/1991 Zb.

2) § 3 písm. a) zákona Slovenskej národnej rady č. 51/1988 Zb. v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 499/1991 Zb.

3) Napríklad zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 330/1996 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci v znení neskorších predpisov, § 5 vyhlášky Slovenského banského úradu č. 21/1989 Zb. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a bezpečnosti prevádzky pri banskej činnosti a činnosti vykonávanej banským spôsobom v podzemí, § 5 vyhlášky Slovenského banského úradu č. 29/1989 Zb. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a bezpečnosti prevádzky pri banskej činnosti a činnosti vykonávanej banským spôsobom na povrchu, § 5 vyhlášky Slovenského banského úradu č. 50/1989 Zb. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a bezpečnosti prevádzky pri úprave a zušľachťovaní nerastov.

4) Napríklad § 8a ods. 6 a § 9 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 330/1996 Z. z. v znení zákona č. 158/2001 Z. z., vyhláška Slovenského banského úradu č. 21/1989 Zb., vyhláška Slovenského banského úradu č. 29/1989 Zb., vyhláška Slovenského banského úradu č. 50/1989 Zb.

5) Napríklad vyhláška Slovenského úradu bezpečnosti práce a Slovenského banského úradu č. 111/1975 Zb. o evidencii a registrácii pracovných úrazov a o hlásení prevádzkových nehôd (havárií) a porúch technických zariadení v znení vyhlášky Slovenského úradu bezpečnosti práce a Slovenského banského úradu č. 483/1990 Zb., vyhláška Slovenského banského úradu č. 21/1989 Zb., vyhláška Slovenského banského úradu č. 29/1989 Zb., vyhláška Slovenského banského úradu č. 50/1989 Zb.

6) Napríklad § 8a ods. 1 písm. n) a o) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 330/1996 Z. z. v znení zákona č. 158/2001 Z. z., § 20 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 98/1995 Z. z. o Liečebnom poriadku v znení neskorších predpisov, § 12 písm. k) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 272/1994 Z. z. o ochrane zdravia ľudí v znení neskorších predpisov.

7) § 8e zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 330/1996 Z. z. v znení zákona č. 158/2001 Z. z.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.